

Konvert

Fra: Harriet Jenssen [harriet.jenssen@lenvik.kommune.no]
Sendt: 10. januar 2013 14:39
Til: Fladsrud Nina
Emne: Melding om vedtak/uttalelse - Høring Digital kommunikasjon ...
Vedlegg: K.sak 155-12.docx

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Hei!

Vedlagt oversendes Lenvik kommunestyres uttalelse til hørings-saken. Beklager forsinkelsen!
Saken vil også bli oversendt i papirutgave!

Med vennlig hilsen

Lenvik kommune

Harriet Jenssen | Konsulent

Rådmannens stab

Tlf. 77 87 10 17 / Mobil 991 07 728

www.lenvik.kommune.no

Lenvik kommune

Saksbehandler: Torleif Josefsen
Arkivsaksnr.: 12/2055

Arkiv: 040 &13

Høring - Digital kommunikasjon som hovedregel - endringer i forvaltningsloven

Saksnr.: Utvalg

153/12 Lenvik formannskap
155/12 Lenvik kommunestyre

Møtedato

04.12.2012
20.12.2012

Vedlegg:

- Ingen

Andre dokumenter (ikke vedlagt):

- Skriv fra Det kgl. fornyings- og administrasjons- og kirke departement av 5. oktober 2012 vedr. Digital lommunikasjon som hovedregel – endringer i forvaltningsloven – høring.
- Notat til Fornyings- og administrasjons- og kirke departementet fra adv. Wikborg/Rein vedr. nærmere utredning om temaet.

Kort sammendrag:

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (departementet) har på høring utkast til endringer i lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven). Høringsfristen er **2. januar 2013**. Og oppfølgingen av høringen vil skje i samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet.

Saksopplysninger:

I brevet fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (departementet) av 5. oktober 2012 fremkommer følgende:

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (departementet) sender med dette på høring utkast til endringer i lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven). Høringsfristen er **2. januar 2013**. Oppfølgingen av høringen vil skje i samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet.

1. Bakgrunn

Regjeringen har store ambisjoner for fornying, effektivisering og forbedring av offentlig sektor. I digitaliseringsprogrammet, [På nett med innbyggerne](#), legger regjeringen opp til at digital kommunikasjon skal være hovedregelen for kontakt mellom forvaltningen og brukerne. Det omfatter også at det skal tilbys digitale tjenester som skal være av en slik kvalitet at de blir et naturlig førstevalg for brukeren.

Innbyggere og næringsliv har høye forventninger til det offentlige, og mange er klare for å møte det offentlige på nett. Særlig blant de yngste vil det forventes at også offentlige tjenester er tilgjengelige på nett. Den høye tilgangen til internett, kunnskap om bruk av digitale tjenester i befolkningen og en økende forventning om offentlige tjenester på nett, gjør det både viktig og naturlig å utvikle digitale tjenester fra forvaltningen. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at 95 prosent av innbyggere mellom 16 og 74 år har internett hjemme i 2011, og 82 prosent av oss var på nett hver dag eller nesten hver dag. Andelen er stigende også blant de eldre; 2 av 3 mellom 65 og 74 bruker internett hver dag eller nesten hver dag.

For å realisere målet om digital kommunikasjon som hovedregel, må lov- og regelverk støtte og legge til rette for at offentlige virksomheter kan ha god digital informasjonsutveksling mot brukerne og mot sine samarbeidspartnere. Realisering av målet forutsetter derfor at det foretas endringer i blant annet forvaltningsloven §§ 16 og 27. Forvaltningsloven §§ 16 og 27 krever i dag at mottakeren uttrykkelig har godtatt at forhåndsvarsel eller underretning om vedtak gis ved bruk av elektronisk kommunikasjon. Formålet med endringene er å legge til rette for toveis digital kommunikasjon mellom offentlige virksomheter og brukerne, herunder å fjerne behovet for et eksplisitt samtykke til digital kommunikasjon. Dette foreslås erstattet av muligheter for innbyggere til å reservere seg mot slik digital kommunikasjon.

I tråd med dette har regjeringen varslet følgende tiltak i digitaliseringsprogrammet:

”3.8 Regelverket skal legge til rette for digital post som hovedregel

Lover og forskrifter legger i flere tilfeller opp til at bruk av digital post fra forvaltningen er unntaket heller enn hovedregelen. For eksempel stiller forvaltningslovens § 16 og § 27 krav om uttrykkelig godkjenning for å motta forhåndsvarsel og underretning om enkeltvedtak digitalt. Videre stiller eForvaltningsforskriften § 8 (7) krav om at vedtak skal sendes ut på papir dersom mottaker ikke har skaffet seg tilgang til den digitale versjonen av vedtaket innen en uke. Regjeringen tar sikte på å endre regelverket slik at post fra forvaltningen kan sendes digitalt med mindre mottaker har reservert seg. Det vil kunne gjøres unntak for innbyggere som av særskilte grunner ikke kan forventes å kunne benytte seg av reservasjonsretten, for eksempel av helsemessige grunner. Det tas sikte på at næringslivet ikke får reservasjonsrett. Regjeringen vil komme tilbake til innfasing og nærmere avgrensing av disse lov og forskriftsendringene etter nærmere utredning og nødvendige høringsrunder.”

Departementet er av den oppfatning at prinsippet bør snus fra samtykke til elektronisk kommunikasjon til en ordning med mulighet for å reservere seg. Forslaget som nå sendes på høring oppstiller ulike alternativer til hvordan dette kan innarbeides i forvaltningsloven.

Regjeringen tar gjennom digitaliseringsprogrammet også sikte på at innbyggere som ikke har reservert seg, skal motta post fra statlige virksomheter samlet i én sikker, digital postkasse. Det tas sikte på at kommuner også skal kunne bruke den digitale postkassen, men dette krever samordning på kommunal side. Det tas sikte på at digital post blir obligatorisk for bedrifter. Den digitale postkassen vil i motsetning til vanlig e-post tilfredsstillende kravene til sikkerhet. (For eksempel kryptering av informasjonen som sendes og/eller kryptering av informasjonskanalen.) I den digitale postkassen vil brukerne få tilgang til, og ha oversikt over, all sin digitale kommunikasjon med forvaltningen. Brukerne varsles om ny post i postkassen på sms eller e-post. Forslagene til regelverksendringer som nå sendes på høring, har en klar sammenheng med forslag om innføring av digital postkasse ved at forvaltningsorganer som ønsker å sende post elektronisk til innbyggere, slipper å innhente samtykke til dette. Det vises for øvrig til punkt 3.2 nedenfor.

2. Gjeldende rett

2.1 Forvaltningsloven

Forvaltningsloven §§ 16 og 27 gir regler om henholdsvis forhåndsvarsling og underretning om vedtak.

§ 27 førte ledd femte punktum lyder:

”Den skriftlige underretningen kan gis ved bruk av elektronisk kommunikasjon når mottakeren uttrykkelig har godtatt dette og har oppgitt den elektroniske adressen som skal benyttes for slikt formål.”

§ 16 andre ledd tredje punktum har samme materielle innhold.

Forvaltningsloven § 15a gir anledning til i forskrift å gi bestemmelser om hvilken elektronisk adresse eller informasjonstjeneste som skal benyttes, signering, autentisering, sikring av integritet og konfidensialitet, kvittering for mottak av elektroniske meldinger, krav til de produkter, tjenester og standarder som kan benyttes og forvaltningens rett til å sperre for brukere som misbruker data ment for signering, autentisering, sikring av integritet eller konfidensialitet, og om hva som skal regnes som misbruk.

Bestemmelsen hjemler i dag blant annet eForvaltningsforskriften, se nedenfor.

2.2 Personopplysningsloven

Av personopplysningslovens formålsbestemmelse § 1 første ledd fremgår at loven skal ”beskytte den enkelte mot at personvernet blir krenket gjennom behandling av personopplysninger”. Dette utdypes i andre ledd hvor det fremgår at loven skal bidra til at personopplysninger behandles i samsvar med grunnleggende personvern hensyn, noe som eksemplifiseres ved begreper som ”personlig integritet, privatlivets fred og tilstrekkelig kvalitet på personopplysninger”. Loven innarbeider EUs personverndirektiv (direktiv 95/46/EF) i norsk rett.

Personopplysninger er i personopplysningsloven § 2 definert som "opplysninger og vurderinger som kan knyttes til en enkeltperson". Eksempler på personopplysninger er navn, fødselsdato, yrke, telefonnummer og e-postadresse.

"[B]ehandling av personopplysninger" er et vidt begrep, og omfatter etter definisjonen i personopplysningsloven "enhver bruk av personopplysninger, som f.eks. innsamling, registrering, sammenstilling, lagring og utlevering eller kombinasjoner av slike bruksmåter". Personopplysningsloven §§ 8, 9 og 11 oppstiller visse grunnkrav til behandling av personopplysninger. Disse kravene må oppfylles for at behandlingen skal være lovlig.

2.3 eForvaltningsforskriften

eForvaltningsforskriften trådte i kraft 1. juli 2004. Forskriften regulerer bruk av elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen, og er hjemlet i forvaltningsloven § 15a og lov om elektronisk signatur § 5.

§ 8 første ledd tilsvarer i stor grad bestemmelser i forvaltningsloven når den fastsetter at underretning om enkeltvedtak kan skje ved bruk av elektronisk kommunikasjon dersom parten uttrykkelig har godtatt dette. Videre krever bestemmelsen at parten har oppgitt en elektronisk adresse som kan benyttes til varsling om at vedtak er fattet og hvordan vedkommende kan skaffe seg kunnskap om innholdet.

3. Departementets vurdering og forslag

Departementet har i samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet fått [utredet endringer i forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften](#), slik at digital kommunikasjon blir utgangspunktet for dialog mellom offentlige virksomheter og brukerne. Utredningen er foretatt av advokat dr. juris Rolf Riisnæs. Den ble levert departementet 11. september 2012, og følger som vedlegg til dette høringsnotatet.

3.1 Fjerning av kravet til samtykke for bruk av elektronisk kommunikasjon - forhåndsvarsel og vedtak – endring av forvaltningsloven §§ 15a, 16 og 27

Utredningen oppstiller fire alternativer for endring av forvaltningsloven §§ 16 og 27. I tillegg oppstilles det to alternativer til et nytt første ledd i forvaltningsloven § 15a.

Overgangen til digital kommunikasjon som normalordning, med muligheter for reservasjon, kan gjennomføres på ulike måter. Departementet ber om høringsinstansene syn til hvilke av alternativene til ordlyd som best ivaretar formålet med regelverkendringen. Det vises til omtale av formålet under *Bakgrunn* ovenfor.

Som det nevnes i utredningen (på side 23), er det et alternativ å kun regulere elektronisk kommunikasjon med en generell bestemmelse i § 15a, og å fjerne reguleringen av elektronisk kommunikasjon fra §§ 16 og 27.

Departementet ber høringsinstansene spesielt ta stilling til om bruk av elektronisk kommunikasjon kun skal reguleres i § 15a, eller om spesialreglene i §§ 16 og 27 skal beholdes med foreslåtte endringer. Utredningen foreslår for det første to alternativer til nytt første ledd i forvaltningsloven § 15a. Utkastene til nytt første ledd gir uttrykk for en generell regel om elektronisk kommunikasjon med forvaltningen. Bestemmelsen fastsetter at et forvaltningsorgan kan henvende seg til andre ved hjelp av elektronisk kommunikasjon med mindre mottakeren har reservert seg mot dette eller det følger av lov at det kreves samtykke av mottakeren. Alternativ 1 lyder:

Alternativ 1 (digitalt førstevalg med reservasjonsrett):

"Et forvaltningsorgan kan henvende seg til andre ved hjelp av elektronisk kommunikasjon med mindre mottakeren har reservert seg mot dette eller det er fastsatt i lov, eller i medhold av lov, at det kreves [uttrykkelig] samtykke fra mottakeren. [Dette gjelder også henvendelser som etter loven skal gis skriftlig.] Henvendelsen kan sendes til mottakerens digitale postkasse eller gjøres tilgjengelig som beskrevet i eForvaltningsforskriften § 8. [Enkle meldinger og påminnelser som ikke inneholder personopplysninger kan sendes direkte til den enkeltes varslingsadresse, jf annet ledd bokstav g) nedenfor.]"

Alternativ 2 oppstiller til forskjell fra alternativ 1 et krav om at mottakeren skal være registrert i kontaktinformasjonsregisteret, kalt de digitalt aktive. Dette innebærer at det lovfestes et krav om at digital kontaktinformasjon skal være registrert før man kan sende digital post til mottakeren. Registrert digital kontaktinformasjon er en forutsetning for at mottakeren skal kunne varsles om at digital post er sendt til postkassen eller annet sted hvor mottaker kan få tilgang til det. Alternativ 2 lyder:

Alternativ 2 (digitalt førstevalg for de digitalt aktive):

"Et forvaltningsorgan kan henvende seg ved hjelp av elektronisk kommunikasjon til alle som er registrert i kontaktinformasjonsregisteret med mindre mottakeren har reservert seg mot dette, eller det er fastsatt i lov, eller i medhold av lov, at det kreves [uttrykkelig] samtykke fra mottakeren. [Dette gjelder også henvendelser som etter loven skal gis skriftlig.] Henvendelsen kan sendes til mottakerens digitale postkasse eller gjøres tilgjengelig som beskrevet i eForvaltningsforskriften § 8. [Enkle meldinger og påminnelser som ikke inneholder personopplysninger kan sendes direkte til den enkeltes varslingsadresse, jf annet ledd bokstav g) nedenfor.]"

Videre oppstiller utredningen som nevnt fire alternativer til endringer i forvaltningsloven §§ 16 og 27. Disse bestemmelsene regulerer i dag elektronisk kommunikasjon for henholdsvis forhåndsvarsler og underretning om vedtak.

Alternativ 1 bygger på dagens ordlyd i §§ 16 og 27, og presumerer at vilkåret "utrykkelig har godtatt" er oppfylt i ulike tilfeller. Alternativ 1 lyder:

Alternativ 1 (opprettholde samtykkekravet, men med presumpsjon for oppfyllelse av vilkårene for de digitalt aktive):

"Det skriftlige forhåndsvarslet kan gis ved bruk av elektronisk kommunikasjon når mottakeren utrykkelig har godtatt dette og har oppgitt den elektroniske adressen som skal benyttes for slikt formål. Vilkaene for bruk av elektronisk kommunikasjon anses alltid oppfylt dersom mottakeren 1) selv har henvendt seg til forvaltningsorganet i elektronisk form, 2) i løpet av de siste tolv månedene har registrert seg eller oppdatert sine opplysninger i kontaktinformasjonsregisteret, og 3) ikke har registrert seg i reservasjonsregisteret."

Alternativ 2 og 3 bygger på en reservasjonsrett, men alternativ 3 fokuserer til forskjell fra alternativ 2 på de digitalt aktive, se ovenfor. Alternativene 2 og 3 lyder:

Alternativ 2 (rent digitalt førstevalg med reservasjonsrett – begrenset til digital postkasse):

"Det skriftlige forhåndsvarslet kan gis ved bruk av elektronisk kommunikasjon til mottakerens digitale postkasse med mindre mottakeren har reservert seg mot å motta digital post [fra det aktuelle forvaltningsorganet]."

Alternativ 3 (digitalt førstevalg for de digitalt aktive – begrenset til digital postkasse):

"Det skriftlige forhåndsvarslet kan gis ved bruk av elektronisk kommunikasjon til mottakerens digitale postkasse når mottakeren er registrert i kontaktinformasjonsregisteret, med mindre mottakeren har reservert seg mot å motta digital post [fra det aktuelle forvaltningsorganet]."

I alternativene 2 og 3 oppheves kravet til samtykke for bruk av elektronisk kommunikasjon kun for elektronisk kommunikasjon til den digitale postkassen, mens alternativ 4 opphever kravet til samtykke også for elektronisk kommunikasjon til annet egnet informasjonssystem. Utredningen nevner imidlertid selv at et alternativ der samtykkekravet kun oppheves for kommunikasjon til den digitale postkassen, ikke vil realisere målsetningen i digitaliseringsprogrammet. Alternativ 4 lyder:

Alternativ 4 (digitalt førstevalg for de digitalt aktive ved bruk av digital postkasse eller annet egnet informasjonssystem):

"Det skriftlige forhåndsvarslet kan gis ved bruk av elektronisk kommunikasjon når mottakeren er registrert i kontaktinformasjonsregisteret, med mindre mottakeren har reservert seg mot å motta digital post [fra det aktuelle forvaltningsorganet]."

Forhåndsvarselet kan sendes til mottakerens digitale postkasse eller gjøres tilgjengelig som beskrevet i eForvaltningsforskriften § 8."

Departementet vil sende på høring forslag til nødvendige endringer i eForvaltningsforskriften, som følge av de foreslåtte endringene i forvaltningsloven, når konkretiseringen av forskriftsbestemmelsene har kommet noe videre. Departementet imøteser imidlertid gjerne allerede nå synspunkter også på de deler av vedlagte utredning som omhandler forskriftsregulering av ovenfor nevnte problemstillinger, herunder eventuelle krav til utvidet varsling m.m.

3.2 Hjemmel til i forskrift å kunne etablere digital postkasse, register over digital kontaktinformasjon og reservasjonsregister, samt definisjon av digital postkasse – endring av forvaltningsloven §§ 2 og 15a

Etableringen av digital postkasse, register over digital kontaktinformasjon og reservasjonsregister krever behandlingsgrunnlag etter personopplysningsloven, jf punkt 2.2 ovenfor. Digitaliseringsprogrammet sier følgende om digital postkasse, digital kontaktinformasjon og reservasjonsregister:

*"3.3 Alle innbyggere og bedrifter skal få en sikker, digital postkasse
Regjeringen tar sikte på å tilby innbyggere og næringsliv en digital postkasse hvor de kan motta digital post fra staten på en sikker måte. Den digitale postkassen vil i motsetning til vanlig e-post tilfredsstillende kravene til sikkerhet. Regjeringen tar sikte på at det skal legges til rette for en toveis digital kommunikasjon mellom innbyggere og statlige virksomheter i fremtiden. Det tas sikte på at kommuner også skal kunne bruke den digitale postkassen, men dette krever samordning på kommunal side. I den digitale postkassen vil brukerne få tilgang til alle vedtak og meldinger fra det offentlige og ha oversikt over all sin digitale kommunikasjon med forvaltningen. Brukerne varsles om nye brev i postkassen på sms eller e-post.
[...]*

3.4 Det etableres en felles ordning for kontaktinformasjon og reservasjon mot digital post

Regjeringen tar sikte på å etablere en felles ordning for at innbyggerne skal kunne reservere seg mot å motta digital post fra staten og fra de kommunene som velger å sende post digitalt. Alle statlige virksomheter skal sjekke eventuelle reservasjoner før de sender ut digital post. Brukere skal enkelt kunne registrere og endre hvorvidt man ønsker digital reservasjon, samt hvilket mobilnummer og e-postadresse de ønsker å bli varslet på. Brukerens mobilnummer og e-post kan også brukes til å sende enkel, ikke-sensitiv informasjon, for eksempel påminning om avtaler, frister og lignende. Det skal tilrettelegges for at også kommuner kan bruke kontaktinformasjonen."

Utredningen foreslår endringer i § 15a slik at det opprettes hjemmel til i forskrift å kunne regulere etableringen av digital postkasse, digital kontaktinformasjon og reservasjonsregister. Forslaget lyder:

"f) etablering og bruk av en sikker digital postkasse for den enkelte, herunder krav til utsending av varsel om ny digital post mv,

g) etablering og bruk av et sentralt register for kontaktinformasjon og varslingsadresser mv (kontaktinformasjonsregisteret), og

h) etablering og bruk av et sentralt reservasjonsregister. Det kan gjøres unntak fra reservasjonsretten for enkelte områder."

Videre forelås det for det første at det inntas i forvaltningsloven § 15a annet ledd at opplysninger i reservasjonsregisteret og kontaktinformasjonsregisteret kan utleveres til andre forvaltningsorganer for bruk i forbindelse med elektronisk kommunikasjon.

"Opplysninger i reservasjonsregisteret og kontaktinformasjonsregisteret kan utleveres til andre forvaltningsorganer for bruk i forbindelse med elektronisk kommunikasjon."

For det annet foreslås det at det i forskrift kan fastsettes at kontaktopplysninger som er registrert om den enkelte i en sentralisert offentlig eID-tjeneste, kan utleveres til og gjenbrukes i kontaktinformasjonsregisteret. Det kreves da at den enkelte skal informeres om utleveringen og om adgangen til å oppdatere opplysningene, samt om adgangen til å reservere seg mot elektronisk kommunikasjon og til å slette kontaktopplysningene.

"Det kan i forskrift fastsettes at kontaktopplysninger som er registrert om den enkelte i en sentralisert offentlig eID-tjeneste, [i en overgangsperiode] kan utleveres til og gjenbrukes i kontaktinformasjonsregisteret. Den enkelte skal informeres om utleveringen og om adgangen til å oppdatere opplysningene, samt om adgangen til å reservere seg mot elektronisk kommunikasjon og til å slette kontaktopplysningene."

For det tredje foreslås det at det inntas i § 15a at den digitale postkassen, reservasjonsregisteret og kontaktinformasjonsregisteret kan benytte fødselsnummer for unik identifisering av de registrerte.

"Reservasjonsregisteret og kontaktinformasjonsregisteret kan benytte fødselsnummer for sikker identifisering av de registrerte. Den digitale postkassen kan benytte fødselsnummer for sikker identifisering av de registrerte i forbindelse med autentisering med eID på nivå 4 og ved utveksling av meldinger med det offentlige."

Det vises til utredningen for omtale av de tre direkte ovenfor nevnte forslagene.

Utredningen foreslår videre at en definisjon av digital postkasse inntas i forvaltningsloven § 2. Det vises til omtalen av forslaget i utredningen. Forslaget lyder:

”§ 2 Definisjoner [ny definisjon]

i) Digital postkasse: Elektronisk løsning for utveksling av henvendelser (digital post) med forvaltningen, som er stilt til disposisjon for mottakeren av det offentlige.”

Departementet vil sende utkast til forskrifter som regulerer digital postkasse, register over digital kontaktinformasjon og reservasjonsregister på høring når departementet har kommet noe videre i konkretiseringen av disse. Departementet imøteser imidlertid gjerne allerede nå tilbakemeldinger også på de deler av vedlagte utredning som omhandler forskriftsregulering av ovenfor nevnte tekniske løsninger.

4. Personvern

Et sentralt element i personvernet er den enkeltes rett til, og reelle mulighet for, å bestemme over bruk av egne personopplysninger.

Grunnleggende personvern hensyn kan deles inn i individuelle interesser og kollektive interesser. De ulike personverninteressene må veies mot hverandre og mot andre interesser. Det kan for eksempel være rettssikkerhetshensyn, økonomi og effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser.

Kravet til formålsbestemthet innebærer at enhver behandling av personopplysninger skal ha et uttrykkelig angitt formål som er saklig begrunnet i den behandlingsansvarliges virksomhet, jf personopplysningsloven § 11 første ledd bokstav b. Videre er det et krav i at opplysningene som behandles skal være tilstrekkelige og relevante for formålet med behandlingen.

Registrene som etableres ved forskrift med hjemmel i § 15a, herunder digital postkasse, vil blant annet ha nærmere bestemmelser om formålet med registrene og om hvilken behandling opplysningene i registrene kan underlegges.

4.1 Informasjonssikkerhet

God informasjonssikkerhet er sentralt i godt personvern. Den behandlingsansvarlige og databehandleren for digital postkasse vil være forpliktet til å sørge for at det gjennom planlagte og systematiske tiltak vil være tilfredsstillende informasjonssikkerhet ved behandling av personopplysninger, jf personopplysningsloven § 13.

Informasjonssikkerheten skal være tilfredsstillende med hensyn til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Dette innebærer at informasjon bare er tilgjengelig for dem som skal ha tilgang, at informasjon er korrekt og fullstendig og at informasjon er tilgjengelig til rett tid og for dem som trenger den.

4.2 Departementets vurdering

Departementet mener at samtykkekravet i forvaltningsloven §§ 16 og 27 bør fjernes og at det bør innføres en reservasjonsrett mot at personopplysninger utleveres til og lagres i digital postkasse. En løsning hvor den registrerte gis anledning til å reservere seg, vil være et godt alternativ til samtykke. Etter departementets oppfatning bør det kunne legges til grunn at det sentrale for brukerens opplevelse av selvbestemmelsesrett og mulighet til å ivareta sine rettigheter, må være informasjonen om den digitale postkassen og muligheten til å reservere seg. Brukeren beholder sin valgfrihet mellom digital post og papirpost. God informasjon om den digitale postkassen og lett tilgjengelige muligheter for å reservere seg vil kunne ivareta brukerens medbestemmelse på en god måte.

Videre legger departementet vekt på at inngrepet i den enkeltes personvern som opprettelse av digital postkasse vil kunne medføre, vurderes som lite i forhold til fordelene dette vil kunne innebære for den enkelte og for samfunnet. Til forskjell fra enkelte andre typer registre er det ingen andre enn brukeren selv som skal ha tilgang til postkassen, med mindre brukeren selv tillater dette, for eksempel ved å gi andre fullmakt til slik tilgang.

Det skal blant annet registreres telefonnumre og e-postadresser til brukere i register over digital kontaktinformasjon. Departementet vurderer det slik at personvernutfordringene vil være relativt beskjedne i den forbindelse.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Regelverksendringene som foreslås i dette notatet medfører isolert sett begrensede økonomiske og administrative konsekvenser i form av endrete rutiner. Derimot vil endret regelverk gi økt mulighet for digitalisering av kommunikasjonen mellom forvaltningen og brukerne. Dette er beregnet å gi store samfunnsøkonomiske gevinster, ikke minst ved besparelser i portoutgifter.

Det mest konkrete tiltaket som regjeringen tar sikte på å innføre i kjølvannet av de foreslåtte endringene i forvaltningsloven, er etablering av digital postkasse. Difi har utredet alternativer for realisering av sikker digital postkasse i offentlig sektor. Den videre omtale av økonomiske og administrative konsekvenser bygger på [Difis beregninger](#) når det gjelder deres forslag til valg av løsningsalternativ for digital postkasse. Regjeringen har på skrivende tidspunkt ikke tatt stilling til valg av løsningsalternativ for digital postkasse.

Etablering av en løsning for digital postkasse er beregnet å gi en samfunnsøkonomisk gevinst med netto nåverdi over 10 år på om lag 2,6 milliarder kroner sammenlignet med at det ikke etableres en felles løsning for elektronisk post.

Da er kommunesektorens bruk av løsningen regnet med, mens helseforetakenes eventuelle bruk er utelatt. Sentrale investeringskostnader er estimert til om lag 41,5 mill. kr. fordelt på tre år. Dette inkluderer register for reservasjon og digital kontaktinformasjon. Sentrale forvaltningskostnader er estimert til 12,5 mill. kr per år.

Den enkelte virksomhets investeringsbehov for digital postkasse er estimert til 77 000 kr i gjennomsnitt, og om lag 30 000 for tilknytning til reservasjons- og kontaktregistre. Integrasjon mot fagsystemer er opp til hver virksomhet og er ikke beregnet. Kostnader til dette vil variere avhengig av kompleksitet. Lokale driftskostnader er estimert til kr 70 000 per år per virksomhet. I tillegg kommer estimerte kostnader på kr 1,39 per transaksjon. Kostnadene vil erstatte dagens utgifter til ekspedering, utskrift, konvoluttering og porto.

6. Høringsfrist

Departementet ber om at høringsinstansens synspunkter sendes elektronisk til: postmottak@fad.dep.no innen **2. januar 2013**.

Utredningen fra adv. WIBORG/REIN finnes ved å gå inn på denne nettsiden:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/dok/horinger/horingsdokumenter/2012/horing---digital-kommunikasjon-som-hoved/horingsbrev.html?id=701290>

Vurdering:

Saken fremlegges til behandling pga. at dette vil berøre kommunene i forhold til hvordan kommunikasjon med innbyggerne skal foregå på i framtiden.

Det er viktig at formannskapet/kommunestyret er kjent med at det legges opp til at fremtidig kommunikasjon, i enda større grad enn hva tilfellet er i dag, vil foregå elektronisk.

Dette betyr at kommunen må forholde seg til dette og lage rutiner som ivaretar dette.

I høringsnotatet bes det om høringsinstansenes syn på forslaget om bl.a.

- fjerning av krav til samtykke for bruk av elektronisk kommunikasjon – forhåndsvarsel og vedtak – endring av forvaltningsloven §§ 15a, 16 og 27, herunder reguleing av elektronisk kommunikasjon med en generell bestemmelse i nytt første ledd i forvaltningslovens § 15a, og å fjerne reguleringen av elektronisk kommunikasjon fra §§ 16 og 27.
- hjemmel til i forskrift å kunne etablere digital postkasse, register over digital kontaktinformasjon og reservasjonsregister, samt definisjon av digital postkasse – endring av forvaltningsloven §§ 2 og 15a.
- Etter en samlet vurdering støttes forslaget om endring i forvaltningslovens § 15 a med nytt første avsnitt i samsvar med alternativ 2.

- Videre støttes forslaget om at samtykkekravet i §§ 16 og 27 fjernes og at det innføres en reservasjonsrett mot at personopplysninger utleveres til og lagres i digital postkasse. Forslagets alternativ 2 (§ 15 a) synes å ivareta dette hensynet.
- Forslagene om ny bokstav f) g) og h) i § 15a, samt presiseringen av begrepet «digital postkasse» som tillegg i § 2 bokstav i) støttes.
- Det forutsettes at den elektroniske postkassen gjøres sikker og at tilgangen til denne blir slik at reservasjonsretten ivaretas for den enkelte. Det gis videre tilslutning til at digital postkasse blir obligatorisk for bedrifter, men valgfritt for personer.
- Videre forutsettes at endringene som foreslås gjennomført vil effektivisere utveksling av informasjon mellom offentlige og private aktører.
- Gitt at kravet om samtykke fjernes, må det vurderes om de bakenforliggende hensynene som i sin tid begrunnet kravet, kan oppfylles på annen måte.

Saken fremlegges til behandling med slik

Innstilling:

Lenvik kommune viser til høringssak om digital kommunikasjon som hovedregel – endringer i forvaltningsloven utsendt fra Det kgl. Fornyings- og administrasjons- og kirkedepartement og gir slik uttalelse:

- Etter en samlet vurdering støttes forslaget om endring i forvaltningslovens § 15 a alternativ 2.
- Videre støttes forslaget om at samtykkekravet i forvaltningslovens §§ 16 og 27 fjernes og at det innføres en reservasjonsrett mot at personopplysninger utleveres til og lagres i digital postkasse. Forslagets alternativ 2 (§ 15 a) synes å ivareta dette hensynet.
- Forslagene i ny bokstav f) g) og h) i forvaltningslovens § 15a, samt presiseringen av begrepet «digital postkasse» som tillegg i forvaltningslovens § 2 bokstav i) støttes.
- Det forutsettes at den elektroniske postkassen gjøres sikker og at tilgangen til denne blir slik at reservasjonsretten ivaretas for den enkelte. Det gis videre tilslutning til at digital postkasse blir obligatorisk for bedrifter, men valgfritt for personer.
- Videre forutsettes at endringene som foreslås gjennomført vil effektivisere utveksling av informasjon mellom offentlige og private aktører.
- Gitt at kravet om samtykke fjernes, må det vurderes om de bakenforliggende hensynene som i sin tid begrunnet kravet, kan oppfylles på annen måte.

Lenvik rådhus, 22.11.2012

Margrethe Hagerupsen

Torleif Josefsen

Behandling/vedtak i Lenvik formannskap den 04.12.2012 sak 153/12

Tilstede samtlige 7 medl/varamedlemmer

Vedtaket var enstemmig.

Formannskapets innstilling (rådmannens tilråding – enstemmig):

Lenvik kommune viser til høringssak om digital kommunikasjon som hovedregel – endringer i forvaltningsloven utsendt fra Det kgl. Fornyings- og administrasjons- og kirkedepartement og gir slik uttalelse:

- Etter en samlet vurdering støttes forslaget om endring i forvaltningslovens § 15 a alternativ 2.
- Videre støttes forslaget om at samtykkekravet i forvaltningslovens §§ 16 og 27 fjernes og at det innføres en reservasjonsrett mot at personopplysninger utleveres til og lagres i digital postkasse. Forslagets alternativ 2 (§ 15 a) synes å ivareta dette hensynet.
- Forslagene i ny bokstav f) g) og h) i forvaltningslovens § 15a, samt presiseringen av begrepet «digital postkasse» som tillegg i forvaltningslovens § 2 bokstav i) støttes.
- Det forutsettes at den elektroniske postkassen gjøres sikker og at tilgangen til denne blir slik at reservasjonsretten ivaretas for den enkelte. Det gis videre tilslutning til at digital postkasse blir obligatorisk for bedrifter, men valgfritt for personer.
- Videre forutsettes at endringene som foreslås gjennomført vil effektivisere utveksling av informasjon mellom offentlige og private aktører.
- Gitt at kravet om samtykke fjernes, må det vurderes om de bakenforliggende hensynene som i sin tid begrunnet kravet, kan oppfylles på annen måte.

Behandling/vedtak i Lenvik kommunestyre den 20.12.2012 sak 155/12

Tilstede 29 av 31 repr/vararepr.

Vedtaket var enstemmig.

Kommunestyrets vedtak (formannskapetets innstilling – enstemmig):

Lenvik kommune viser til høringssak om digital kommunikasjon som hovedregel – endringer i forvaltningsloven utsendt fra Det kgl. Fornyings- og administrasjons- og kirkedepartement og gir slik uttalelse:

- Etter en samlet vurdering støttes forslaget om endring i forvaltningslovens § 15 a alternativ 2.
- Videre støttes forslaget om at samtykkekravet i forvaltningslovens §§ 16 og 27 fjernes og at det innføres en reservasjonsrett mot at personopplysninger utleveres til og lagres i digital postkasse. Forslagets alternativ 2 (§ 15 a) synes å ivareta dette hensynet.
- Forslagene i ny bokstav f) g) og h) i forvaltningslovens § 15a, samt presiseringen av begrepet «digital postkasse» som tillegg i forvaltningslovens § 2 bokstav i) støttes.
- Det forutsettes at den elektroniske postkassen gjøres sikker og at tilgangen til denne blir slik at reservasjonsretten ivaretas for den enkelte. Det gis videre tilslutning til at digital postkasse blir obligatorisk for bedrifter, men valgfritt for personer.
- Videre forutsettes at endringene som foreslås gjennomført vil effektivisere utveksling av informasjon mellom offentlige og private aktører.
- Gitt at kravet om samtykke fjernes, må det vurderes om de bakenforliggende hensynene som i sin tid begrunnet kravet, kan oppfylles på annen måte.

